

BOEKBESPREKINGS

B. C. SCHUTTE en I. P. SCHOLT: *Ouer, u kind!* Pro-Rege, Potchefstroom. 78 bladsye.

Die opskrif *Ouer, u kind!* wys op die dringendheid van die onderwerp. Soos 'n goue draad deur die boek loop die lyn van die Christlik-nasionale lewens- en wêreldbeskouing. Dwarsdeur die hele boek word dit benadruk dat die ouer die eerste en belangrikste opvoeder van die kind is. Aangesien die ouer hierdie taak nie met nougesetheid en doelgerigtheid uitvoer nie, moet die skool noodgedwonge 'n groot deel doen van wat "des-ouers" is. Die boek wil die twee belangrikste vennote in die opvoeding, ouer en onderwyse-bymekaar te bring.

Die skrywers wys aan die een kant ernstig op die onbetrokkenheid, onkundigheid en traak-my-nie-agtigheid van die ouers. Aan die ander kant, hoewel dit genoem word, lê hulle te weinig nadruk op die onbeduidende en onmondige plek wat die wetgewer aan die ouer op die kantlyn gee. Die wetlike betrokkenheid van die ouer kon in minder as 'n halwe bladsy (7-8) breedvoerig beskryf word!

Weloerwoë, betroubare en rigting-gewende inligting wat die onderwysowerhede alles aanbied; die georganiseerde ouerliggame; die voorskoolse kind; die verantwoordelikhede van ouer, staat en kerk; meer spesifiek die skool se verantwoordelikhede; sinvolle skakeling tussen ouers en onderwyseres; waarop nabetraging volg.

'n Mens sou graag wou sien dat in die hoofstuk oor die verantwoordelikhede van ouer, staat en kerk, die "totalitêre magte" van die staat ten opsigte van die onderwyserskorps p. 38 nog verder en sterker deurgetrek sou word tot ook die allesoorheersende staatsgesag teenoor die adviserende inspraak van die ouerkorps op die kantlyn, ten einde die skool meer te verontstaatlík en te ontburokratiseer deur die *ouer-onderwyser-in-organisasie* 'n volwaardige deelgenoot in die *beheer* en *struktuur* van die onderwys te maak. Die skrywers kon nie anders as om uit te gaan van die status quo in die onderwys nie, en wys daarop dat die ouer ondanks sy wetlik beperkte *regte*, in die huidige bestel wel kanale het waardeur hy sy *invloed* moet laat deurwerk. Die boekie *Ouer, u kind!* moet hartlik verwelkom word deur almal wat met die opvoeding gemoeid is.

H. G. Kruger

ESME SMIT: *Die brief aan die Hebreërs*. Vrae vir groepsbybelstudie. N.G. Kerk Boekhandel Transvaal Pretoria. R7,50 ± AVB

Bybelstudie, hetsy persoonlik of in 'n groep, word die afgelope paar jaar al hoe meer gedoen. Daarvan moet daar handleidings wees wat die regte leiding bied. "*Die brief aan die Hebreërs*" is só 'n boek. Aan die hand van 'n hele aantal goed gekose vrae word 'n soms moeilik verstaanbare Bybelboek perikoop vir perikoop behandel, wat daarop gemik is om die leser te konfronteer met die konkrete werklikheid van vandag.

Aktuele onderwerpe, wat logies uit die inhoud van die Hebreër boek

voortvloei, word vir bespreking aan die orde gestel, o.a. die lewenskragtigheid van die Woord in mense se lewens; die gebrek aan geestelike volwassenheid; die navolging van Christus; die lydensprobleem; die christelike lewenswyse; die ou en die nuwe verbond.

Die sentrale tema van die Hebreërbrief, nl. die Hoëpriesterskap van Jesus Christus ontvang die nodige beklemtoning deur dit eenvoudig te verduidelik teen die agtergrond van die Ou Testamentiese priesteramp. Die boek bevat ook 'n nuttige en gebalanseerde lys van geraadpleegde werke. Name van behoudende teoloë en bekende skrywers van Bybelstudiehandleidings kom in dié lys voor bv. F. C. Fenscham, F. W. Grosheide, J. H. Kroeze en M. J. Booyens.

Hierdie is 'n verdienstelike Bybelstudiehandleiding wat ek kan aanbeveel

A. N. Helberg

B SPOELSTRA Desember 1982: *Kan Geloftedag oorlewe?* IRS Nr. 180, 31pp.

Prof Spoelstra is van die weinige teoloë wat 'n deeglike wetenskaplike begronding in Geskiedenis het waardeur hy dokumente kan interpreteer tot persone se godsdienstige opvattinge. Van die historiograaf word verwag om pynlik objektief te staan teenoor dit wat hy voor kom het tot die verloop van die Geskiedenis as vervulling van die raadsplan van God.

Hy handel in kenmerkende vloeiende styl sonder onnodige voetnote oor die Geskiedenis en Teks van die Gelofte volgens verskillende bronne sowel as die aksent wat die slag van Bloedrivier op 'n Sondag en Paardekraal (1880) aan die Gelofte gegee het. Hy stel die vraag: *Wie is gebind deur die Gelofte?*

Die Voortrekkers het "die Gelofte afgelê omdat hulle daarvan bewus was dat hulle reeds in 'n besondere verhouding (verbond) met God gestaan het" (2). Hulle het nie 'n nuwe verbondspil geskep of verplig nie. Hierdie stelling vat die senuwee van die Gelofte raak, histories en godsdienstig. In sy slotparagraaf beklemtoon hy die waarde daarvan in die eietydse hede vir die Afrikaner se selfbeeld (30). Dit was nie 'n stryd van Wit teen Swart nie, maar 'n slag terwille van die reg waarin ook swartleiers die Voortrekkers gesteun het (12-14).

Uit twee kontemporêre dokumente blyk dat Bantjes die bou van die kerk eerste en Pretorius dit tweede lid van die Gelofte maak en so die bou van die Geloftekerk in Pietermaritzburg bespoedig. Die ander lid van die Gelofte wil die nageslag opvoed om die vrywillige verbintenis van die laer aan die Here en die durende roeping tot 'n geloofsverbondenheid te onthou. 'n Dag van oorwinning moes tot eer van God gevier word (5-6). Cilliers dra baie jare later die gedagte van 'n jaarlikse viering soos 'n Sabbat in die Gelofte in en laat die aspek van die bou van die kerk weg. Gerdener probeer dit in 1922 saamvat en is outeur van die huidige Gelofteteks. Ek meen dat die sterk godsdienstige ondertoon die dag tog anders as al die ander dae van die jaar maak.

Met prof S. kan saamgestem word waar hy sê: "Na my mening bepaal hierdie vrywillige identifikasie van belydende Christene met die men-

se van 1938 die binding van die Gelofte" (21) "Die Slag van Bloedrivier kan in die nouste samehang met die Gelofte waarin geen nasionale of rasse-eksklusivisme voorkom nie, inklusief herdenk word deur almal wat hulle religieus daarmee kan vereenselwig" (21).

Ek is oortuig dat Geloftedag kan oorlewe solank die inhoud van die Gelofte gedra word deur opregte kinderlike gelowige mense.

Elke Christen en Afrikaner behoort hierdie wetenskaplike en prinsipiële-verantwoorde studiestuk te lees.

G. H. J. Kruger (Durban)

WAARDEVOLLE PUBLIKASIES, PU VIR CHO, POTCHEFSTROOM

- D. J. BOSCH 1982: *The Church as Alternative Community*. 34bls.
 M. E. BOTHA 1982: *Christelik-Nasionaal, Outentieke, ideologiese of gesekulariseerde Nasionalisme?*
 J. C. COETZEE 1983: *Die onheilige Drietal: Die Duiwel, die Antichris en die Valse profeet*. 9 bls.
 S. FOWLER 1983: *Karl Marx, Secular Messiah*. 23 bls.
 M. NEL 1983: *Die Verbondskind* 21 bls.
 D. KEMPFF 1981: *Gewortel en gegroei: Die inlas van die Calvinisme in S.A.* 1652-1806 46 bls. R2,00.
 D. KEMPFF 1982: *Bestry en Bevestig 1806-1900*. 54 bls.
 P. J. PRETORIUS 1983: *Wysiging van Breinfunksie deur middel van psigo-chirurgie*. Is dit christelik verantwoordbaar? 33 bls, R2,00.
 B. J. VD WALT 1983: *God se wil*. Hoe die Heilige Gees 'n mens by moeilike besluit lei. 17 bls.

BOEKE ONTVANG VIR BESPREKING

- C. TRIMP 1982: *Ministerium*. Een introductie in de reformatorische leer van het ambt. De Vuurbaak, Posbus 189, Gvoningen. 218 bls. F 39, 50.
 C. TRIMP: *De gemeente en haar liturgie*. Een leesboek voor kerkgangers, Van den Berg. Uitgewery, Posbus 27, Kampen. F. 28, 50, Jvw).
 M. R. VAN DEN BERG: *Het gebarsten vredeerijk*. Een verklaring van 1 Kon. 1-11. Van den Berg Uitgewery, Postbus 27, Kampen. F. 19, 75 (JvR).
 J. VAN GENDEREN 1983: *Verbond en Verkiezing*. Kok, Kampen. F 16, 50 (PPK).
 COETZER, J. C., Julie 1983. *Die onheilige drietal: Die Duiwel, die Anti-chris en die valse profeet* (9 bls).
 FLOWER. STUART, April 1983. *Karl Marx — Secular Messiah* (23 bls).
 NEL, MALAN, Junie 1983. *Die Verbondskind* (21 bls).
 VAN DER WALT, B. J. Mei 1983. *God se wil: Hoe die Heilige Gees 'n mens by moeilike besluite lei* (17 ble).